

ANAYASA HUKUKU DERSİ (2013–2014 GÜZ DÖNEMİ ARA SINAVI)

SORU – 1: Özgürlük ve otorite arasındaki ilişkiyi yazınız. (10 puan)

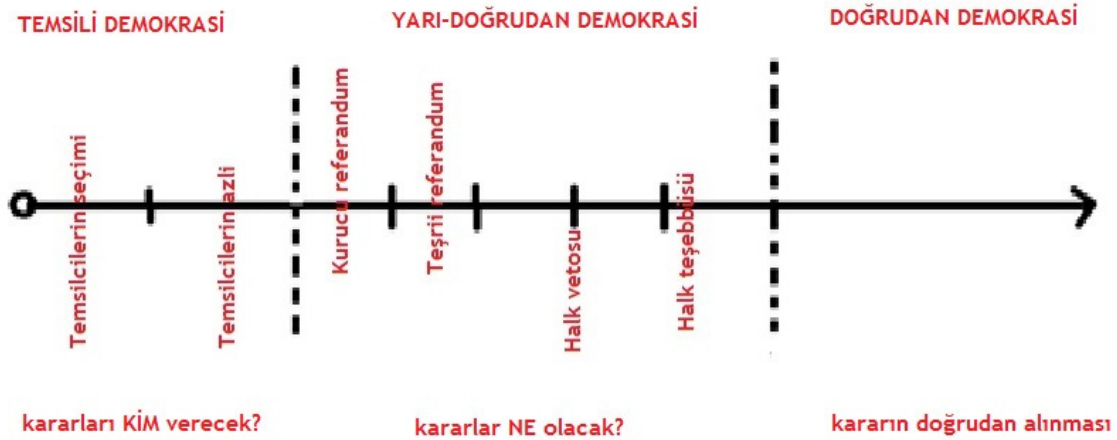
Özgürlük ile otorite arasında ters yönlü bir ilişki vardır. Bir yerde otorite ne kadar baskınca özgürlük o kadar azdır. Özgürlük otoriteden uzak olarak bir şeyi yapma veya yapmama serbestisidir. Otorite (iktidar) ise, bir şeyi yaptırabilme gücüdür. Bir alanda siyasal otoritenin olması, kuralların siyasal otorite tarafından belirlenmesi ve özgürlük alanının sınırlanabilmesi demektir. Bu sebeple, özgürlük ve otorite birbirine ters orantılıdır. Bir yerde otorite ne kadar hakm ise özgürlük o kadar az, özgürlük ne kadar hakimse otorite o kadar azdır.

SORU – 2: Anayasacılık ne demektir? İki temel hedefini kısaca yazınız. (6 Puan)

Anayasacılık, siyasal iktidarın sınırlandırılması, devlet organlarının görev ve yetkilerinin belirlenmesi ve aynı zamanda temel hak ve özgürlüklerin üstün normlarla güvenceye alınmasıdır. 18. Yüzyılın sonlarında ABD ve Batı Avrupa’da ortaya çıkan bu akım bütün dünyayı etkilemiştir. Anayasacılığın amaçları:

- 1- Siyasal iktidarı sınırlandırmak,
- 2- Temel hak ve özgürlükleri güvence altına almaktır.

SORU – 3: Aşağıda verilen çizgi üzerinde biçimsel demokrasi araçlarını uygun bir şekilde doldurunuz. Üst kısma modeli, alt kısma “soru”sunu yazmayı ihmal etmeyin. (10 puan)

SORU – 5 : Türk Anayasa yargısının özelliklerini yazınız. (10 puan)

- 1- Merkezi denetim (Anayasa Mahkemesi) söz konusudur.
- 2- Denetlenen normlar anayasaya aykırı bulunursa iptal edilir.
- 3- Sonuç ilgili herkesi etkiler (*erga omnes* etki).
- 4- Sadece kanunlar yürürlüğe girdikten sonra denetim yapılabilir. (Sonrasal denetim)

SORU – 4 : Parlamenter sistem ile başkanlık sistemini karşılaştırınız. (20 puan)

	PARLAMENTER SİSTEM	BAŞKANLIK SİSTEMİ
1	Yasama organı halk tarafından seçilir. Yürütme, yasamanın içinden çıkar.	Yürütme organı doğrudan halk tarafından seçilir.
2	Yürütme çift başlıdır. Bir kanadı devlet başkanı, diğer kanadı Bakanlar Kurulu oluşturur.	Yürütme organı tek başlıdır. Müstakil bir bakanlar kurulu bulunmamaktadır.
3	Yürütme organı görev başlamak için yasamanın güvenoyuna ihtiyaç duyar. Bakanlar Kurulu güvensizlik oyuyla düşürülebilir.	Yürütme organı yasama organının güvenoyuna ihtiyaç duymaz. Güvensizlik oyuyla düşürülemez.
4	Yürütme mensupları yasama faaliyetlerine katılabilir.	Yürütme mensupları yasama faaliyetlerine katılamaz.
5	Yasama organı, soru, gensoru, meclis soruşturması gibi, Hükümeti denetleme araçların sahiptir.	Yasama organı, Başkanı sadece <i>impeachment</i> yoluyla denetleyebilir. Başka bir denetleme aracı yoktur.

SORU – 6: Devlet ve ülkenin unsurlarını yazınız. (12 puan)

	DEVLET		ÜLKE
1	ÜLKE	1	TOPRAK
2	MİLLET (ULUS)	2	HAVA SAHASI
3	EGEMENLİK	3	SU SAHASI

SORU – 7: Aşağıdaki kavramların farkını bir cümleyle açıklayınız. 1982 Anayasası bunlardan hangisine uymaktadır? (12 puan)

- a) **Katı anayasa – yumuşak anayasa:** Bir anayasanın değiştirilmesi, diğer kanunlardan farklı ve özel bir kurallara bağlanmışsa veya değiştirilmez maddeler içeriyorsa bu anayasa katıdır. Yumuşak anayasanın değiştirilmesi diğer kanunlarla aynıdır.
- b) **Çerçeve anayasa – kazüistik anayasa:** Çerçeve anayasa sadece genel kaideleri düzenleyen, ayrıntısız anayasadır. Kazüistik anayasa ise, ayrıntıcı, detaylı ve daha uzun metinlerdir.
- c) **Yazılı anayasa – teamülf anayasa:** Yazılı anayasa, bir metin halinde hazırlanıp, devletin resmi gazetesinde yayınlanarak yürürlüğe giren hukuki metinlerdir. Teamülf anayasalar ise, yazılı bir metin olmayıp; çok uzun yıllardan beri uygulanan kurallardan oluşur.

1982 Anayasası, yazılı, katı ve kazüistik bir anayasadır.

SORU – 8: Uygulama sorusunu buradaki boşluğa TABLO çizmek suretiyle yapınız. Aksi takdirde cevabınız değerlendirilmeyecektir. (doğru tablo+gidiş yolu + doğru sonuç = 20 puan)

UYGULAMA SORUSU

Aşağıda 12 Haziran 2011 Genel Seçimlerinde Balıkesir İli Seçim Çevresine ait bilgiler verilmiştir. Buna göre, Balıkesir İli Seçim Çevresinde hangi parti kaç milletvekili çıkarmıştır? (Not: %10 Ülke seçim barajını, Adalet ve Kalkınma Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi ve Milliyetçi Hareket Partisi geçmiştir).

BALIKESİR İLİ SEÇİM ÇEVRESİ

TOPLAM GEÇERLİ OY SAYISI	766.938
ÇEVRENİN MİLLETVEKİLİ SAYISI	8

PARTİ ADI	TOPLAM OY	PARTİ ADI	TOPLAM OY
ADALET VE KALKINMA PARTİSİ	356.649	HALKIN SESİ PARTİSİ	4.583
DEMOKRAT PARTİ	9.145	MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ	106.663
CUMHURİYET HALK PARTİSİ	259.104	DOĞRU YOL PARTİSİ	2.465
EMEK PARTİSİ	2.113	TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ	921
MİLLET PARTİSİ	679	MİLLİYETÇİ VE MUHAFAZAKAR PARTİ	827
LİBERAL DEMOKRAT PARTİ	441	BÜYÜK BİRLİK PARTİSİ	2.887
SAADET PARTİSİ	8.724	DEMOKRATİK SOL PARTİ	2.448
HAK VE EŞİTLİK PARTİSİ	2.504	BAĞIMSIZLAR	6.785

<http://www.ysk.gov.tr/ysk/docs/2011MilletvekiliSecimi/KesinSonuclar/balikesir.pdf>

CEVABINIZIN DOĞRU KABUL EDİLEBİLMESİ İÇİN MUTLAKA BİR TABLO KULLANARAK SORUYU ÇÖZMELİSİNİZ. GİDİŞ YOLUNU GÖSTERMENİZ GEREKİR.

PARTİ	1	2	3	4	5	6	7	8
AKP	356.649 (1)	178.325 (3)	118.883 (5)	89.162 (7)	71.330	59.442	50.950	44.581
CHP	259.104 (2)	129.552 (4)	86.368 (8)	64.776	51.821	43.184	37.015	32.388
MHP	106.663 (6)	53.332	35.554	26.666	21.333	17.777	15.238	13.333
Bağımsız	6.785	3.393	2.262	1.696	1.357	1.131	969	848

ADALET VE KALKINMA PARTİSİ	4	CUMHURİYET HALK PARTİSİ	3	MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ	1
----------------------------	----------	-------------------------	----------	----------------------------	----------

	Dr. Veysel DİNLER Öğretim Görevlisi	Hitit Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi
	+90 364 2257700-1457	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü
	veyseldinler@hitit.edu.tr	TOKİ Yerleşkesi 19040
	http://web.hitit.edu.tr/veyseldinler	Çorum/TURKEY
	www.veyseldinler.com	Posta/for correspondence: PK.45 Çorum/TR